

Ekstern teoretisk prøve - Modul 3 - Somatisk sygdom og lidelse

Fagområder: Sygepleje, Anatomi og fysiologi herunder genetik, Sygdomslære herunder patologi og Ernæringslære og diætetik.

Professionshøjskolen

University College Nordjylland

Sygeplejerskeuddannelsen Aalborg

Ekstern teoretisk prøve

Modul 3

S12Vy

Dato: 25.01.2013

Kl. 9.00-12.00

Case:

Baggrund

Pia Hansen er 55 år, uddannet folkeskolelærer og har arbejde på en folkeskole. Hun er gift og bor sammen med Erik i en gammel villa, som de er i gang med at renovere. Sammen har de en voksen datter, Ditte, på 28 år.

Pia's arbejdsdag er præget af mange skift i løbet af dagen, da hun underviser på mange klassetrin. Pia har i hverdagen svært ved at finde tid til at spise og drikke sundt – oftest bliver det kun til en ostemad og en kop kaffe i farten, eller færdiglavede retter, så som pizza og burger. Pia dyrker ingen motion, og til daglig anvender hun altid bil eller bus som transportmiddel.

Pia har den sidste måned gået til kontrol hos egen læge p.g.a. forhøjet blodtryk og er i den forbindelse opfordret til at stoppe med at ryge, ændre sin kost samt begynde at motionere. Pia er 175 cm høj, vejer 83 kg og har et BMI på 27,1 kg/m².

Indlæggelse

Pia blev indlagt for en uge siden efter at have fået det underligt hjemme, midt i morgenkaffen. Hun begyndte at tale sort og usammenhængende og virkede meget forvirret. Pia ville begive sig ud på badeværelset for at tage en Panodil, men blev på vejen pludselig meget dårlig. Hun mistede balancen og faldt om på gulvet. Erik fandt Pia på gulvet, hvor hun så vred og desorienteret ud. Hun blev pludselig dårligere og kastede op og kunne slet ikke holde balancen på den stol, Erik havde fået hende placeret på. Erik ringede efter en ambulance.

Da Pia blev indlagt på sygehuset, kunne lægerne konstatere, at hun var forvirret, led af tunnelsyn og tågesyn, ligesom hun var plaget af svimmelhed. Hendes blodtryk var 230/130 mm Hg og pulsen 124 slag pr. minut. Der blev lavet en CT scanning, som viste et hjerneinfarkt i venstre side, og dette blev hun behandlet for med acetylsalicylsyre.

Aktuelt

I dag, en uge inde i indlæggelsen, har Pia problemer med at tale, læse og skrive. Hun kan udtale nogle enkelte ord, men hun stopper konstant for at lede efter ordene og kigger op for at få hjælp til at fuldføre sætningerne. Hun er lam i højre side og skal have hjælp til alt. Blodtryk og puls er nu normaliseret.

Pia har ikke lyst til mad. Hun har svælg parese og derfor problemer med fejlsynkning. Samtidig har hun også problemer med at tygge maden og får derfor serveret blød mad i små portioner. De sidste dage er der foretaget kostregistrering, og Pia har i gennemsnit indtaget 70 g protein og 6500 KJ pr. dag. Pia har siden indlæggelsen tabt sig 5 kg og har nu et BMI på 25,4 kg/m².

Erik fortæller, at Pia altid har været en hårdtarbejdende kvinde uden nogen fysiske problemer, og her sidder hun nu og kan ingenting - andet end at græde. Erik siger, at det er ubeskriveligt hårdt at se sin hustru magtesløs og ulykkelig siddende i en kørestol med ble på, fordi hun ikke kan holde på vandet.

Pia giver udtryk for, at hun ikke er glad for at være indlagt og er meget ulykkelig, når vi forklarer hende, at hun skal være indlagt lidt endnu. Hun græder en del og siger ofte "hvad skal der dog blive af mig?".

Sygepleje, sygdomslære herunder patologi, ernæringslære og diætetik:

Spørgsmål:

1. Apopleksi skyldes et infarkt eller en blødning.
Redegør for, hvordan henholdsvis en emboli og en trombe er årsag til infarkt i hjernen.
(10 point)
2. Beskriv hvorfor lammelsen (paresen) hos en patient med en apopleksi er modsat den side af kroppen, som infarkt eller blødningen i hjernen sidder. (6 point)
3. Nævn 2 risikofaktorer, der optræder hos Pia i forhold til at udvikle apopleksi. (4 point)
4. Redegør for udviklingen (patogenesen) af aterosklerose. (10 point)
5. På længere sigt kan det være aktuelt med en fedt- og kolesterolmodificeret diæt for Pia. Beskriv principperne ved denne diæt og giv eksempler på særligt egnede fødevarer.
(12 point)
6. Ifølge J.M. Morse's praksisteori vedrørende lidelse, kan patienten være i en tilstand af enduring eller emotional suffering. Beskriv tilstandene enduring og emotional suffering samt hvilke sygeplejeinterventioner/handlinger der er centrale i forhold til de to tilstande.
(10 point)
7. Hvilken tilstand er Pia i? Begrund svaret. (4 point)
8. Redegør for 2 af de 4 kundskabsområder (empirisk, personlig, etisk og æstetisk kundskab) inden for sygeplejen, og giv eksempler på anvendelse af de valgte kundskabsområder med udgangspunkt i casen. (10 point)

Anatomi og fysiologi herunder genetik:

Opgave 1

Ventrikel, mavesæk

- A. Beskriv mavesækkens anatomiske opbygning – gerne med en tegning. I besvarelsen skal der være en beskrivelse af mavesækkens placering, udseende, inddeling og forskellige lag i mavesækkens væg.
- B. I slimhinden i ventriklen findes 4 forskellige kirtelceller. **Nedenstående tabel skal du gengive i din besvarelse (skriv IKKE på dette ark!)** og skriv navnene på de 4 kirtelceller, navnene på det/de sekret/er som de producerer, samt funktionen af de forskellige sekreter.

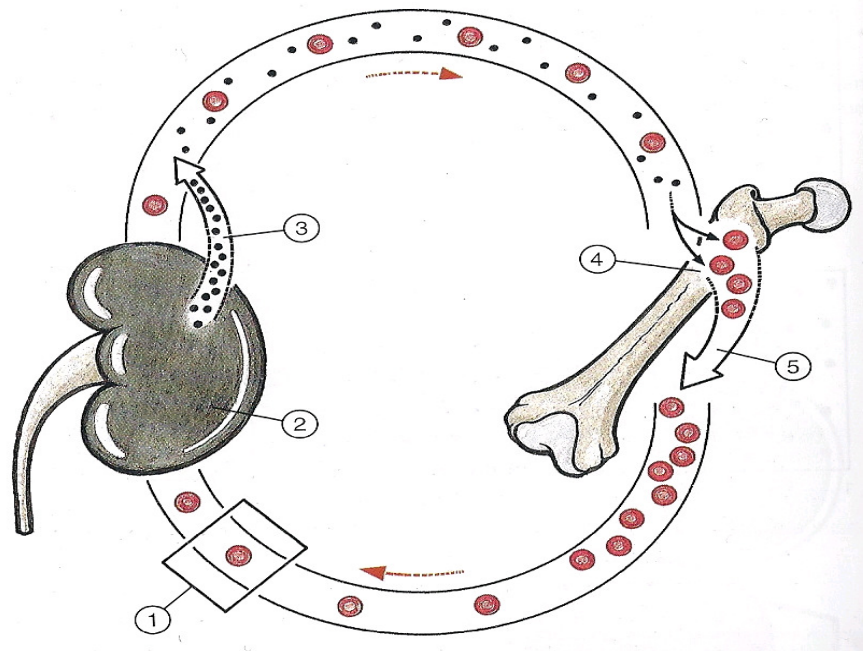
Kirtelcelle	Sekret/er	Funktion

(12 point)

Opgave 2

Nyrernes rolle i regulering af erythropoiesen

Figuren viser reguleringen af erythrocytdannelsen, erythropoiesen.

A. Beskriv figuren. I beskrivelsen skal svar på nedenstående spørgsmål inddrages.

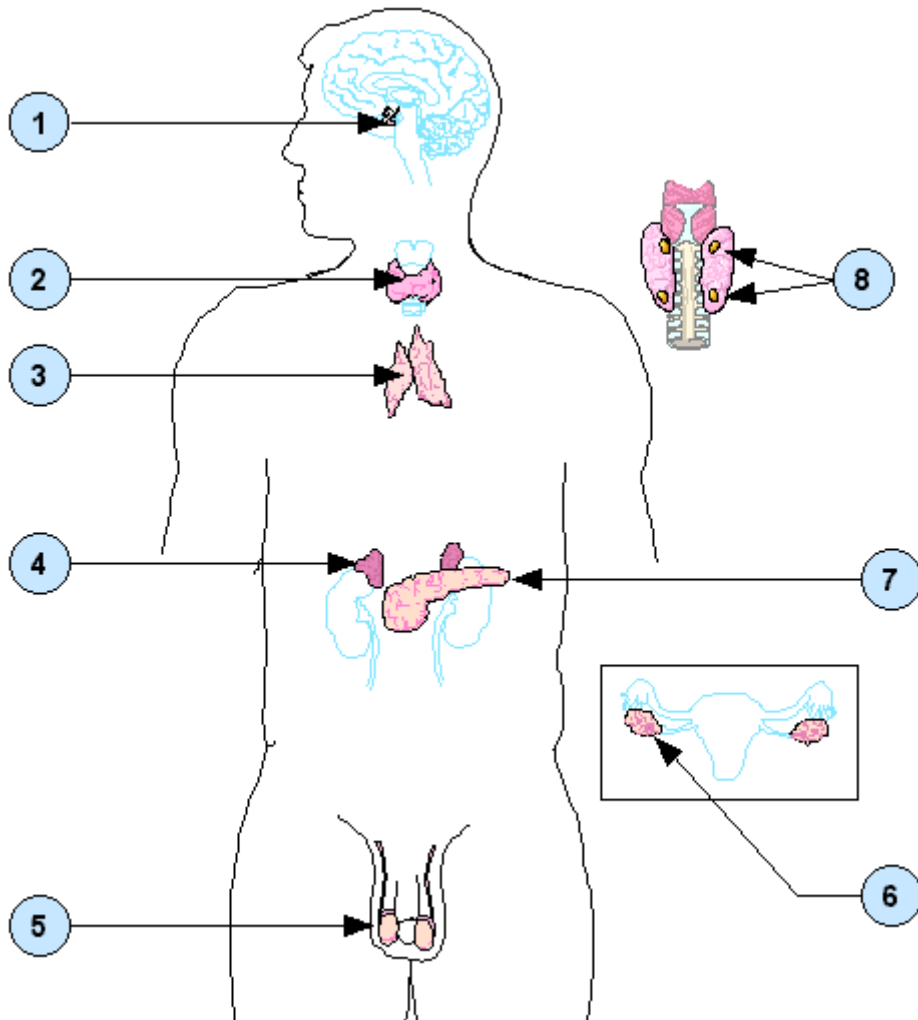
- Nyrerne måler koncentrationen af et bestemt stof - hvilket?
- Hvilket stof producerer nyrerne i pkt. 3 og hvorfor?
- Hvorledes reagerer den røde knoglemarv på hormonet fra nyrerne?
- Hvorledes reagerer nyrerne på øget koncentration af hæmoglobin og hvorfor?
- Hvilken forskel er der på erytrogenin og erythropoietin?
- Hvor dannes erytrogenin og hvor dannes erythropoietin?

(6 point)

Opgave 3

Endokrine kirtler.

A. Skriv i din besvarelse numre (brug IKKE dette ark!) og danske og latinske navne svarende til de markerede endokrine kirtler.

B. Hypofysen udskiller 9 forskellige hormoner. Nævn 4 af disse hormoner og beskriv virkningen af de 4 hormoner.

(8 point)

Opgave 4

Genetik

Anne er en normal, rask kvinde på 23 år. Hun får at vide, at hendes far har Huntingtons sygdom. Huntingtons sygdom er en monogen, autosomal sygdom.

- A. Beskriv hvad der menes med en monogen, autosomal sygdom?
- B. Huntingtons sygdom er en dominant sygdom. Beskriv hvad det betyder?
- C. Hvor stor er sandsynligheden for at Anne senere i livet selv udvikler sygdommen?
- D. Hvor stor er sandsynligheden for at Annes kommende børn vil udvikle sygdommen?
- E. Giv ét eksempel på et symptom på Huntingtons sygdom.

(8 point)